

ZINGEN IN DE TEGENWIND

Bij de nieuwe bundel van Chawwa Wijnberg

door Mario Molegraaf, Middelburg, 1 november 2015

Geloof het of niet, ik ben nog net iets minder diplomatiek dan Chawwa Wijnberg. Met enige verbazing las ik in haar nieuwe bundel *Krassen* een gedicht 'Gasten', over de opluchting vooral wanneer deze indringers zijn vertrokken. Ze erkent, als ik het goed begrijp, tegenover de gasten mooi weer te hebben gespeeld. 'Witgeschrokken leugentjes' is de term die ze gebruikt.

Anders dan Chawwa ben ik heel slecht in 'witgeschrokken leugentjes'. Ik laat mijn ware stemming altijd in alle denkbare kleuren merken. Of eigenlijk maar in twee kleuren: de kleur van onweer en de kleur van stralende zonneshijn. Als we gasten krijgen die me niet bevallen, word ik op slag een onuitstaanbaar stuk chagrijn. Ik ga op zoek naar de treurigste flessen in de kelder, u weet wel van die synthetische brouwsels die per tanker worden aangevoerd uit Chili of Zuid-Afrika. Komen er daarentegen gasten die me lief zijn, dan klinkt van mijn kant slechts gejubel en gejuich. Uit de wijnkelder diep ik het allermooiste op, de magische namen, met de hand geplukt, Meursault, Gevrey-Chambertin.

Een middenweg is er voor mij niet, niet tegenover gasten en al helemaal niet tegenover poëzie, de intiemste gast in huis. Poëzie is alles of helemaal niks. Over wijn gesproken: Chawwa Wijnbergs poëzie is wat mij betreft... U weet inmiddels, ik ben niet bepaald diplomatiek... Helemaal... helemaal... waar heb ik m'n volgende bladzijde nou...

... helemaal geweldig.

Waar komt mijn bewondering vandaan? Is het omdat ze ons de Lange Jan toont in fluisterregen en de gisterzon laat schijnen op een Middelburgs terras? Of omdat in haar poëzie, zoals in veel goede poëzie, nogal wat poezen rondlopen? Omdat ze als weinig anderen de kunst van klank en ritme verstaat die je als poëzielezer betovert? Of omdat ze zo briljant is in het verzinnen van

woorden als maandagochtendhekel en gisterzinnetje, zo gloednieuw dat ze nog niet in de nieuwe *Van Dale* staan? Dat óók allemaal.

Maar wat is de belangrijkste reden? Deze Wijnberg, we weten het allemaal, vinden we aan de Bierkade. Wat een toepasselijk adres! In dit geval komt de nieuwe *Van Dale* wel van pas, ga naar bladzijde 464, daar vind je 'bierkaai', het komt alleen voor in de uitdrukking 'vechten tegen de bierkaai'.

Dat is nu precies wat we de dichteres voortdurend zien doen, vechten tegen de bierkaai. Vechten tegen tranen, op het droomperron wegens mensen die nooit zullen terugkeren. Vechten, onder meer in drie gedichten onder de noemer 'Haatman', tegen radicaliseren. Vechten tegen het verschrikkelijke verleden en vechten tegen de akelige actualiteit. En dan toch optimistisch blijven over de toekomst, dat is het grootste mirakel van deze poëzie.

Ze is een van de weerbaarste dichters die we hebben, en zich daarvan ook bewust. Voortdurend levert ze varianten op 'vechten tegen de bierkaai'. Ze wil, zegt ze, 'schreeuwen tegen dove oren/ zingen in de tegenwind'. En toch is de toon nooit wanhopig, met al haar bewogenheid hoort ze tegelijk tot de grappigste dichters die ik ken.

'Slijp de messen/ dichters,' schrijft ze. Maar ze schrijft het zonder uitroepetekens, zonder hoofdletters. Het is een mes dat niet gemeen steekt, dictatoriaal dwingt, maar vriendelijk prikkelt. Ik ga verder niets verklappen over dit bijzondere boek. Wees haar welkome gast en laat jezelf verrassen door Chawwa's *Krassen*.